

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 360/2537

นางสาว วิชากรณ์ ตรีพงษ์ พิพัฒน์ โจทก์ นาง ปัทมา ตัน เจริญ จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2497 มาตรา 3,
พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 4, ป.อ. มาตรา 2

ย่อ / หลักกฎหมาย

การออกเช็คแลกเงินสดนั้นไม่ใช่การออกเช็คเพื่อชำระหนี้ที่มีอยู่จริง และบังคับได้ตามกฎหมาย ไม่
เป็นความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 4 การที่
จำเลยออกเช็คเพื่อแลกเงินสดจากโจทก์ แม้จะเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิด
อันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2497 แต่ไม่เป็นความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิด
จากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 จึงเป็นกรณีต้องตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 2 วรรคสอง ที่ว่า
บทบัญญัติของกฎหมายที่บัญญัติในภายหลัง การกระทำเช่นนั้นไม่เป็นความผิดต่อไปให้ผู้ที่ได้
กระทำการนั้นพ้นจากการเป็นผู้กระทำความผิด และถ้าได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษแล้วก็ให้
ถือว่าผู้นั้นไม่เคยต้องคำพิพากษาว่าได้กระทำความผิดนั้น ถ้ารับโทษอยู่ก็ให้การลงโทษนั้น
สิ้นสุดลง จึงต้องถือว่าจำเลยไม่เคยต้องคำพิพากษาว่าได้กระทำความผิดและต้องปล่อยจำเลยพ้นจาก
การถูกลงโทษ

คำพิพากษา

สืบเนื่องมาจากคดีทั้งสี่สำนวนซึ่งศาลชั้นต้นได้รวมพิจารณาเข้าด้วยกันและถึงที่สุดแล้วโดย
ศาลฎีกาพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค
พ.ศ. 2497 ให้จำคุก 60 เดือน จำเลยยื่นคำร้องว่าศาลฎีกาฟังข้อเท็จจริงคดีทั้งสี่สำนวนเป็นยุติ
ว่าจำเลยออกเช็คเพื่อแลกเงินสดจากโจทก์บัดนี้ศาลฎีกาได้มีคำพิพากษาตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่
1525/2535 ว่าการออกเช็คแลกเงินสดมิใช่เป็นการออกเช็คเพื่อชำระหนี้ที่มีอยู่จริงและบังคับได้
ตามกฎหมายอันจะเป็นความผิดได้ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ.
2534 บทบัญญัตินี้เป็นบทบัญญัติของกฎหมายที่บัญญัติในภายหลังที่จำเลยออกเช็คแลกเงินสด
การกระทำของจำเลยไม่เป็นความผิดต่อไป จำเลยจึงพ้นจากการเป็นผู้กระทำความผิด ตาม
ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 2 วรรคสองขอศาลได้มีคำสั่งให้ปล่อยตัวจำเลย โจทก์คัดค้าน
ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ยกคำร้อง จำเลยทั้งสี่สำนวนอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน จำเลยทั้งสี่
สำนวนฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า จำเลยออกเช็คแลกเงินสดไปจากโจทก์และธนาคารปฏิเสธการจ่าย
เงินตามเช็ค การกระทำของจำเลยจึงเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจาก
การใช้เช็ค พ.ศ. 2497 มาตรา 3 ต่อมาได้มีพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค
พ.ศ. 2534 ใช้บังคับ ตามมาตรา 3 ได้ยกเลิกพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค
พ.ศ. 2497 และมาตรา 4 บัญญัติว่า"ผู้ใดออกเช็คเพื่อชำระหนี้ที่มีอยู่จริงและบังคับได้ตามกฎหมาย
โดยมีลักษณะหรือมีการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ (1) เจตนาที่จะไม่ให้มีการใช้เงินตาม
เช็คนั้น ฯลฯ มีความผิด" ดังนั้นการออกเช็คที่จะมีมูลความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว จะต้อง
ปรากฏในเบื้องต้นว่ามีหนี้ที่จะต้องชำระกันก่อนแล้วจำเลยออกเช็คเพื่อชำระหนี้ซึ่งเป็นหนี้
ที่บังคับได้ตามกฎหมาย ศาลฎีกาได้วินิจฉัยไว้ในคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1525/2535 ว่าการออก

เช็คแลกเงินสดนั้นมิใช่เป็นการออกเช็คเพื่อชำระหนี้ที่มีอยู่จริงและบังคับได้ตามกฎหมาย จึงไม่เป็นความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 4 ดังนั้นการที่จำเลยออกเช็คเพื่อแลกเงินสดจากโจทก์ แม้จะเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2497 แต่ไม่เป็นความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 จึงเป็นกรณีที่ต้องตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 2 วรรคสอง ที่ว่า บทบัญญัติของกฎหมายที่บัญญัติในภายหลัง การกระทำเช่นนั้นไม่เป็นความผิดต่อไป ให้ผู้ที่ได้กระทำการนั้นพ้นจากการเป็นผู้กระทำความผิดและถ้าได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษแล้ว ก็ให้ถือว่าผู้นั้นไม่เคยต้องคำพิพากษาว่าได้กระทำความผิดนั้น ถ้ารับโทษอยู่ก็ให้การลงโทษนั้นสิ้นสุดลง ดังนั้นแม้คดีนี้จะถึงที่สุดแล้วก็ถือว่าจำเลยไม่เคยต้องคำพิพากษาว่าได้กระทำความผิดนั้น และต้องปล่อยจำเลยพ้นจากการถูกลงโทษ พิพากษากลับ ให้ปล่อยตัวจำเลยไป

องค์คณะ

สุวรรณ ตระการพันธุ์ · นาม ยิ้มแย้ม · สุรินทร์ นาควิเชียร

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/360/2537>